

KIRIES

MAJ

LETO 1938

ŠTEV. 5

»KRES«, GLASILO SLOVENSkih FANTOV, GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. - Letnik IX. — Izhaja 1. vsakega meseca. — Izdaja in tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (predstavnik A. Trontelj, Groblje, p. Domžale). — Urejuje Slavko Tršinar, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj, Groblje, p. Domžale. — Rokopisi se pošiljajo na naslov: Uredništvo Kresa, Ljubljana, Vodovodna 24. — Uprava: Misijonska tiskarna, Groblje, p. Domžale. Čekovni rač.: Misijonska tiskarna (z značko »Kres«) štev. 15.730. — Naročnina: letno din 20, pod skupnim ovitkom din 18.

Anže

Povest. — Norveški spisal Björnstjerne Björnson. — Poslovenil Ivan Čampa.

Tretje poglavje. (Nadaljevanje.)

Mati ga je hotela jemati zvečer s seboj v hlev; na vse mogoče načine se je skušal odtegniti temu; če pa vse skupaj ni nič izdalo in ji je moral slediti, tedaj mu je kar najbolj živo govorila o Bogu in vseh dobrih stvareh in navadno je sklepala tako, da ga je med vročimi solzami pritiskala k sebi in ga prosila, skoraj ponižno prosila, naj se nikar ne pokvari.

Mati ga je podučevala in deček je bil izredno učen. Oče je bil zelo ponosen na to in dopovedoval mu je, tedaj seveda, ko je bil pijan, da se je po njem udri.

Na plesnih zabavah je imel oče navado, da je takoj tedaj, ko se je opil, začel siliti Anžeta, naj ljudem kaj zapoje. In pel je potem med smehom in truščem pesem za pesmijo; sin je bil skoraj še bolj ponosen na odobravanje kot oče in kmalu sploh ni bilo pesmi, ki bi je ne mogel zapeti. Skrbljive matere, ki so za to izvedele, so šle k Marjeti in jo opozorile na to, kajti vsebina pesmi je bila čisto kar najbolj pohujšljiva. Mati je poklicala dečka k sebi in mu za božjo voljo prepovedala peti take pesmi; zdaj pa se je dečku zazdelo, da je materi zoperno vse, nad čimer ima veselje. In prvič je povedal očetu, kaj mu je dejala mati. Ko je bil oče nekoč spet pijan, je morala radi tega marsikaj pretrpeti; od tedaj pa je Anže pazil, da je pred očetom molčal. Obenem pa je deček videl tudi, kaj je naredil, in v srcu je Boga in mater prosil za odpustanje, kajti toliko zatajiti se pa mu ni bilo mogoče, da bi bil to javno storil. Mati je bila z njim prav tako prijazna kot sicer in to ga je še bolj peklo v duši.

Nekoč pa je vendar pozabil na to. Znal je oponašati vse ljudi, zlasti še v jeziku in načinu petja. Nekega popoldneva je stopila mati v hišo vprav, ko je očeta zabaval s podobnimi stvarmi, in ko je odšla iz hiše, je

očetu padlo v glavo, da naj oponaša materino petje. Anže se je sprva branil; toda oče, ki je ležal v postelji in se tako smejal, da se je moral držati za trebuh, je trdovratno vztrajal pri svoji zahtevi. Pa saj je ni tu-lè, si je mislil deček, in me ne more slišati; in zapel je na ta način, kot je včasih imela navado mati, ko je bila hripava in je vsak čas imela izbruhniti v jok. Oče se je tako smejal, da se je deček začel bati in je radi tega nehal. Tedaj je prišla mati iz kuhinje, pogledala dečka z dolgim in žalostnim pogledom, potem vzela s peči latvico mleka in spet odšla.

Anže bi bil kmalu zgorel, tako ga je pogrelo po vsem telesu; mati je vse slišala. Skočil je z mize, kjer je sedel, šel ven in se vrgel na zemljo, kot bi se hotel pogrezniti vanjo. A ni se mogel umiriti, vstal je in hotel dalje. Šel je mimo skednja, za katerim je sedela mati in mu šivala novo srajco. Sicer je imela navado, da si je kaj pela, kadar je tako-le sedela sama; zdaj pa je molčala. Tudi jokala ni, samo sedela je in šivala. Tedaj pa se Anže ni mogel dalje zatajevati; vrgel se je pred njo v travo, jo pogledal in tako zaihtel, da je drgetal po vsem telesu. Mati je spustila delo in vzela njegovo glavo v roke. »Ubogi Anže«, je dejala in položila svoj obraz na njegovo lice. Ni poskušal izustiti najmanjše besede, ihtel pa je kot prej. »Saj sem vedela, da si v srcu dober,« je dejala in ga pobožala po laseh. — »Mati, ne smeš mi odreči, za kar te bom prosil,« je bilo prvo, kar je mogel izlomiti iz sebe. — »Saj veš, da ne bom naredila tega,« je odvrnila. Poskušal je udušiti solze in glavo skrivajoč v njeno krilo je jecljajoč dejal: »Mati, zapoj mi kaj!« — »Drago, saj vendar ne znam peti,« je pristavila tiho. — »Mati, zapoj mi kaj,« je prosil deček, »sicer se mi zdi, da nisem več vreden gledati te.« — Pobožala ga je po laseh, a molčala dalje. »Mati, poj, poj, slišiš, poj,« je obupno prosil, »ali pa grem tako daleč, da me ne bo nikdar več nazaj.« In medtem ko je štirinajstletni deček ležal v materinem naročju, mu je ona začela peti:

AKRES

GLASILO SLOVENSKIH FANTOV - 1938 - Št. 5

Prijateljem slovenske mladine!

V dneh od 26. do 29. junija tega leta bo v naši Ljubljani na Stadionu velika mednarodna mladinska prireditev, združena s telovadnimi in športnimi nastopi ter mednarodnimi, zlasti še slovanskimi in športnimi tekmami.

Slovenska mladina bo imela tedaj izredno čast, da pozdravi v središču Slovencev, v svoji beli Ljubljani, člane sorodnih svetovnih mladinskih organizacij iz Avstrije, Belgije, Češkoslovaške, Francije, Nizozemske, Poljske in Švice, ki so že vsi pisмено obljubili svojo udeležbo. Iz daljne Amerike bodo prihiteli tudi naši rodni bratje in sestre, da bomo zbrani kot ena družina v zboru mednarodne mladine, s katero nas druži isti svetovni nazor.

V najtesnejši povezanosti s temi izbranimi predstavniki svetovnih prijateljev bo v teh dneh naša mladina po mnogih letih zopet javno manifestirala za ideje krščanske kulture, za zvestobo Bogu in svoji materini besedi, za vdanost narodu in državi, izražajoč pri tem najtoplejšo ljubezen svojemu mlademu kralju, najvišjemu državnemu poglavarju.

In v teh dneh bo naša mladina pred očmi vse slovenske javnosti in pred pričami in s sodelovanjem izbranih mednarodnih krščanskih svetovnih organizacij pokazala na našem Stadionu odločno in zavedno na cilje svojih telesnovzgojnih in prosvetnih teženj, ki naj vso slovensko mladino, v pristrčnem in plemenitem tekmovanju in srčni povezanosti s sorodnimi svetovnimi gibanji, obdrži zdravo in krepko na čim višji moralni stopnji v neprecenljivo korist družine, naroda in države.

Prepričani smo, da bo vsa slovenska javnost, ki ljubi svojo mladino, to podoba svoje bodočnosti, kakor tudi naša bela Ljubljana, ki bo sprejela v tistih dneh vase svoj najlepši cvet in drage goste z juga in iz vse Evrope, pokazala v dneh teh pomembnih svečanosti svojo naklonjenost in ljubezen in zlasti svojo gostoljubnost. Sloves v svetu, lep spomin v srcih gostov in rastoča samozavest domače mladine ji bo v najlepšo zahvalo!

Ti pa, slovenska mladost, se pripraviza te dni svojega praznika z vso resnobo in ljubeznijo, kakor si jo že tolikokrat izpričala, da z vztrajnostjo in samožrtvovanjem, kakor edino Ti znaš, potrdiš pred vsem svetom uspehe svoje trdne volje:

Živeti kot zdrava mladina v ljubezni do Boga, naroda in države!

Bog živi!

ZVEZA FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI.

Ali napredek ali nazadovanje

V velikem času živimo. Velike stvari se gode okrog nas v svetu: z eno samo odločno kretnjo je zginila z evropskega zemljevida naša severna sosedka Avstrija, ki je imela za seboj 700 letno zgodovino, sedaj pa je ni več; v nesrečni bratski slovanski Rusiji žre boljševiška revolucija svoje lastne otroke-voditelje, tako na vsake tri mesece po dvajset, ki jih postavijo pred puške; v nesrečni Španiji že skoro dve leti divjá državljanska vojna, ki preti, da bo popolnoma uničila nekdanj vodilno evropsko katoliško državo, visoko kulturno stoječo deželo.

In kakšna je idejna, miselna, svetovno nazorna zmeda v svetu dvajsetega stoletja! Z vseh strani silijo vate nove misli: ta ti pridiguje edino odrešilen nauk marksizma in komunizma, ki ti obljublja raj na zemlji, ki ga nikdar in nikoli v resnici na zemlji ne bo, oni te skuša pridobiti za nacionalizem, rasizem in fašizem, češ, da je edin namen in cilj njegovega življenja in življenja vsakega človeka, da njegov narod zavladava vsemu svetu, pa čeprav za ceno krvi manjših narodov, in končno se v narodu samem snujejo iz dneva v dan nove organizacije, strokovne, stanovske, športne, politične, umetniške in kulturne: v vse se vpiši, za vse delaj in se bojuj za zmago njihovih načel! To strašno miselno zmedo našega veka imenujemo **duhovno stisko**, ki dosega vse višjo in višjo stopnjo od gmotne in gospodarske stiske. Kje je vrh in konec?

Ni čuda torej, da v ti misleni, duhovni zmedi iščejo ljudje najrazličnejših izhodov, ponavadi pa najdejo ta izhod v samomoru, nasilnem prekinjenju življenja. Kar odprite naše dnevne časnike, pa boste brali iz dneva v dan, da pri nas na Slovenskem ni nič boljše: vse več je samomorov, sin zakolje mater, mož ustrelji ženo, žena moža, oče ves podivjan pobije s sekiro mater in otroke in ubije še sebe po vrhu. Kam smo zašli, kam vodi vse to?

Kar je pa naravnost ironija, je to, da pri vsem tem bereš dan za dnem o silnem napredku človeka na zemlji, o vrhuncu civilizacije in kulture, češ, človek je s svojo tehniko premagal ves svet, dosegel je največje višine v zraku in najgloblje globine v zemlji in morju, vozi se z naj-

večjo hitrostjo, ki je mogoča, vsepovsod dosega rekorde. Da, ta nesrečni lov za rekordi, ta neprestana tekmovalnost: celo lepote tekme si je izmislil človek 20. stoletja. Pa, žal, meri samo telesno lepoto, na duševno je pozabil. Dviga le res civilizacijo, kje pa je zaostala duševna kultura?

Kje je sploh ostal človek?

Ali se vam ne zdi, da je vseh teh brig in stisk našega stoletja krivo to, da na zemlji ni več človeka? Saj je vendar po nauku Darwinovem na zemlji le više razvita žival, recimo, više razvita opica... Kakor je to žalosten nauk in v svojem bistvu že znanstveno premagan, z našega katoliškega stališča pa po vrhu vsega še vse graje in obsodbe vreden, vendarle se človek nehoti vprašati, ali — po dejanjih in današnji zmedi sodeč — je še človek na zemlji? Ne, ni ga več, **ni več človeka z blago dušo in njenimi prelepimi lastnostmi!** Ni ga. Duševne kulture ni več v človeku našega veka. Svoj čas je je bilo več, mnogo več!

Kar pogledajte v naš kapitalistični svet: kje so tam pravičnost, usmiljenje, ljubezen? Kje je pri vladajočih bogaboječnost, mir in medsebojno zaupanje? Kje v delavskih barakah in na revnih kmetijah še vernost, boguđdanost, samozatajevanje in resnicoljubnost?

O, kako vsega tega manjka, in prav zato velja naša trditev: **človeka ni več na zemlji!**

Pa je jasno, da iščemo vseh mogočih rešitev iz današnjih stisk. Nikjer drugje je ni kot v klicu: dajte nam zopet človeka; človek pojdi vase, vrni se k svoji človeški naravi in nalogi, pa bo kmalu zgine vsaktera stiska, ki te danes ta dan tare. Če se ne bo popravil človek, se ne bodo popravile človeške razmere na zemlji! Res je, premnogo je stvari, ki so zakriville današnjo stisko, pa niso v območju človeške moči in jih zato tudi človek popraviti ne more. Toda jedro napak, ki so povzročile stisko, je v **človeku**. Ta je nazadoval v srčni kulturi. Treba je torej predvsem to, da se človek vrne na pravo pot, pa bo glavna množina vzrokov za stisko izginila in zato bo prenehala tudi stiska.

Kljub velikanskemu civilizatoričnemu napredku moramo torej ugotoviti, da je

človek nazadoval kulturno, nazadoval s svojo srčno omiko in s tem zakrivil današnje zlo in stiske, ki tarejo zlasti evropskega človeka, kot smo zgoraj pokazali.

Rešitev od tega nazadovanja in iz teh stisk pa vidimo le v tem, da človek neha biti stroj, da postane zopet ves in cel človek! Dajte nam zopet ljudi na zemlji: dobrih, poštenih, zvestih, vernih, ljubečih in resnicoljubnih ljudi, pa bo zopet dobro na zemlji!

Kje pa naj tega človeka dobimo?

O, ni daleč! V nas samih je, le zbuditi ga je treba in poklicati zopet v življenje!

V tebi je, moj prijatelj, tovariš, brat! Pri sebi začni, pa boš začel povsem na pravem mestu. Ti sam se najprej vrni ves k Bogu, svojemu Stvarniku, Odrešniku in Zveličarju, potem pa pokliči še brata in sestro, da ti sledita in da vsi trije greste na pot Katoliške akcije. Da, samo v Kristusu je rešitev, ni je v komunizmu ne v fašizmu ne v nobenem drugem nazoru, marveč samo v katolištvu, v veri, v Bogu. Vsakdo od nas je lahko ves »človek« in, ko to postane, naj gre in spreobrača še brate v »ljudi«. Pa nam bo zopet dobro na zemlji!

Sturm—L. St.:

Pesem o lastovki

*Iz tujih gajev,
obmorskih krajev,
po zračni, višnji poti,
o lastovka, letiš,
nemirna vsa hitiš
domu naproti.*

*Odkod dobila
si sporočila
čez morja in bregove,
da zima, hudi mraz
odšla sta že od nas,
da zdaj pomlad k nam plove?*

*Ti pesem poje:
ne ve srce pač moje,
odkod je klic, ki vabi;
samo nazaj, nazaj
v domači, dragi kraj —
spomladi ga ne zabi!*

*Zato nemirna,
tako prešerna,
po zračni, višnjevi poti
naravnost tja letim
in v pomlad hrepenim —
domu naproti.*

Joža Herfort:

Veseljak z vrta

Jug je poljubil snežne poljane. Že so narasli ponižni potočki in njihova bistrina je začela prehajati v kalnost. Ko so se pokazale prve kopne lise, so sedale nanje vrane in iskale zgodnje poljske miške in nevzklila semena. Komaj pa so dobile vrbove šibe prve mačice, so prišli z juga prvi pomladanski sli, prvi znanilci pomladi — kovinsko zeleni, bakreno rdeče se izpreminjajoči, sivorjavo pikasti blebetavci — škorci.

V začetku jih ni bilo veliko, samo nekaj trop, ki so tiho posedale na visokih topolih in se grele v skupih žarkih zaspano medlega sonca. Na pašo so hodili na kopne bregove rek, na prisojne njive in sploh tja, kjer so se nadejali bornega živeža.

Kmalu so tudi zanje prišli boljši časi. Son-

ce je stopilo sneg in zemlja se je kadila v sopari, ki se je dvigala iz nje in so jo topli žarki žejno vsrkavali. Naši znanci so se preselili bliže vrtovom in hišam, kjer so cvrčali svoj »ciii, viju, viju« od zore do mraka. S svojimi klinastimi rumenimi kljuni so snazili drevje: vsaka buba, ki je bila preslabo skrita, vsak hrošč, ki ga je sonce zvalilo na svetlo, je zginil strt v rumenih kljunih.

Preko dneva so hodili na pašo, zvečer pa spat: eni v trstje, drugi v staro, votlo hrastje, največ pa se jih je razklopilo po vrteh, kjer so jim pametni gospodarji pripravili valilnice. Kaj hitro so se blebetavi veseljaki naselili vanje, si poiskali ženice, si nanosili suhe trave in si postlali zakonske posteljice. Pa ni šlo vsem gladko! Vse valilni-

ce niso bile več proste. Ko so zbežali škorci pred zimo na jug, so šli v utice stanovat predrzi vrabci in sinice. Zdaj, ko so prišli stari stanovalci z juga nazaj, se je pričel boj za domačo hišo: škorci so hoteli vanjo, vrabci ne iz nje. Nazadnje so govorili kljuni in je frčalo perje, dokler ni obveljala naravna postava: pravica je na strani močnejšega in vrabci so se umaknili, ali bolje: škorci so jih zmetali ven.

Sam'ce, ki so imele ponižnejšo in manj blestečo obleko, so šle gnezditi: najprej so znesle drobna, svetlosivo zelena, sivo pika-sta jajčeca, potem pa so vztrajno valile, močje v prelestno pisanih oblekah pa so vese-ljačili.

Lepo je bilo tedaj: češnje so bile odete v deviško belo cvetje, nebo, po katerem so plavali beli oblaki, je bilo temno modro, sonce je toplo sijalo in povsod je bilo dovolj žužkov. To so bili za škorce zlati časi. Peli so in peli, se spreletavali in kričali pozno v noč — ne-prestano brbljavi, kot bi pripovedovali sami-cam bajke o sreči, pravljice o deci in lastnem domu ter o veliki ljubezni modrega Stvarnika.

Ko pa so utice in valilnice oživele v novem zarodu, ni škorcem več ostajalo časa za brbljanje: v vsaki valilnici je čakalo najmanj petero lačnih kljunov. Noben mrčes ni bil te-daj več varen in sadovnjaki so bili iz dneva v dan bolj čisti in brez škodljivcev: vse so očistili škorci.

Ko so zorele prve zgodnje češnje, je zletelo prvo gnezdo škorcev. Komaj so pa ti postali samostojni, sta stara dva že začela popravl-jati gnezdo in šla valit nov zarod.

Zrele češnje so ponehavale, cvetje na jabla-nah se je osipalo, kos je že otožneje prepeval, ker je začelo zmanjkovati žužkov, škorci pa se niso zmenili za njegovo otožnost: na po-slednje češnje so se vrgli. Prav so imeli! Prej so pazili na drevje, da ga ni uničil mrčes, zdaj pa so se tudi lahko malo posladkali! Saj so

obrali samo vrhove, kamor ljudje niso mogli in ne smemo jim zameriti tega.

Komaj pa je avgustova vročina ponehala, so se mladi škorci že odpravili na pot. Nепre-gledne jate so zginile kar čez noč. Kmalu so letale druge, številnejše trope drobnih ptičev — stari škorci so se zbirali v jate in se hodili past na njive, zvečer pa so hodili skupaj spat v bičje.

To je bil živ-žav! Prve dni so se stanovalci bičja: liske, tukalice in ponirki, razburjali in glasno zabavljali čez še glasnejše veseljake, ki se niso hoteli in mogli umiriti pozno v noč. Jata za jato je sedala v bičje in se spet hrup-no dvigala ter kriče in vrešče krožila nad vodno gladino. Ko pa so leteli čez mirno vodo, je ta vzvalovila kot od padca dežnih kapelj: to so bili odpadki škorcev.

Zjutraj so se jate dvignile in druga za dru-go poletavale na njive na pašo. Tam so škorci delali družino divjim golobom, ki so se tudi zbirali v jate in se pripravljali za na pot čez morje. Še rajši kot z golobi so se družili z vranami, ki so se klatile po raznih njivah in ovenelih ajdovih strniščih; k njim so prišle z mestnih stolpov belooke kavke.

Z jesenskimi meglami in njihovo otožno mehkobo so tudi glasni in brezskrbni vese-ljaki postali otožnejši, kot bi slutili, da ni več daleč usodni mrak, v katerem se bodo morali zaupati svojim krilom, ki jih bodo po-nesla soncu in palmam v objem. Daleč bodo šle nekatere jate, prav do Nila, druge bodo ostale bliže, prisluškovale bodo šumenju Sre-dozemelskega morja, katerega zmerom ze-lena obal bo njihova druga domovina.

Skoraj vse je vzel oni oktobrski mrak, le nekaj drobnih življenj veseljakov je padlo v boju za obstanek — nad domačimi logi in njivami je šla za njimi kot siva senca »leteča smrt« — skobec, za njo pa še hujši ropar — črnečeli in ponosni škrjančkar...

L. St.:

Umetnik

*V meni strašna je skrivnost:
v slutnji vodi me na pot,
kjer je Ustvarjalec moj — Gospod.*

*Ko se sreča nama pot,
v meni se zajoka vsa sladkost —
in Gospod poboža mi lasé,
še blagoslovi oči, roké.*

Ivan Čampa:

Ko češnje zacveto

*Ko po vrtovih češnje zacveto,
se sneg njih cvetja v lase mi zapleta
in zdi se mi, da sonce se razcveta
v veselo hvalno pesem jutrnjo.*

*In listič vsak ko deklice poljub
in žarek vsak ko čudežno mamilo —:
ah, to je mnogo slajše poživilo
ko rujno vino iz kristalnih kup!*

Emanuel Kolman:

V maju

Nad doline, nad doline,
izza gor
čez planine, čez planine
vstaja zor ...
ah, v jutranji žar, v sijaj
jokal bi, ne vem zakaj.

Zlato sonce, zlato sonce,
o poglej,
zlato sonce, zlato sonce,
o povej,
kamor siješ v beli dan:
tu je maj, krasan, krasan.

Ko ugasneš za gorami
daleč tam,
noč z blestečimi zvezdami
pride k nam ...
in priplava angel moj,
oj zaziba me v pokoj.

Franč Žerovnik:

Zakaj tako?

Zaječal je jug v Stenah. Dvignil se je stokačjo preko skalnih čeri in zašumel zmago-slavno v gozdovih, ki so se ga vzradostili. Zvodenale so ledene rože, strehe so izgubile ledeno okrasje, polje je zavrglo odejo in potoki so razrušili mostove. Brsti so se napeli, na sončnem bregu se je pojavilo prvo cvetje. Od gozda in polja je zadonela svatovska pesem.

Arnikov Jože je sedel na klopi ob zidu in se izpostavljaval sončnim žarkom, da bi tudi v njem zbudili novo življenje. Zadnje dni se je počutil nekoliko bolje, zato je pričel zopet upati, da bo ozdravel. Mlad je in poln volje do življenja.

»Dober dan, Jože!« je voščil duhovnik, ki je, moleč med potjo brevir, počasi prišel po stezi: »Kako se počutiš? Ti je bolje?«

»Zadnje dni se mi obrača na bolje. Če Bog dá, bom morda le še ozdravel.«

»Zakaj bi ne ozdravel? Bog lahko stori, kar hoče!«

»Ne vem, ali je to prav ali ne; samo za to prosim Boga in samo to si želim, da bi ozdravel. Tako rad, tako rad bi še živel!«

»Zakaj si ne bi smel želeli zdravja in življenja; saj smo vendar zato na zemlji, da živimo! Prosi Boga, če je njegova volja, te bo ozdravil!«

»Slišal sem vas nekoč reči, da ima vsak

človek na zemlji svojo nalogo in da ne umrje, dokler je ne izpolni. Mislim, da moja naloga ni, da umrjem tako mlad.«

»Jože, morda boš umrl mlad v opomin drugim. Kako bi živeli ljudje, če bi jim bilo zagotovljeno, da bodo živeli sto let? Tako pa umiramo vse vprek: ta umre kot dete, oni kot mladenič, tretji pa živi, kot da je smrt nanj pozabila. Smrt plove nad nami kot hudourni oblak, iz katerega udarjajo strele vsekrižem. Tu pade hrast v gori, tam cvetka na polju. Človeštvo je kakor vedno cvetoče in rodeče drevo. Vrtnar trga z njega po mili volji zdaj brst, zdaj list, zdaj cvet, zdaj negoden ali pokvarjen ali zrel plod, kakor je pač Njegova volja.«

Jože je zrl zamišljeno prědse, čez čas pa je komaj slišno vprašal: »Zakaj je tako?«

Molčala sta oba in gledala čebelo, ki je iskala v cvetu medu.

»Ali se ljubijo ljudje, ki so se ljubili na zemlji, tudi v večnosti?« je Jože nenadoma prekinil molk.

»Zakaj vprašuješ to?« je duhovnik pogledal Jožeta v plameneče oči. Ker ni dobil odgovora, je rekel: »Seveda se ljubijo; toda njihova ljubezen je mnogo vzvišenejša in lepša. Ne ljubijo se telesno, temveč v duhu. A zakaj to vprašuješ?«

Jože ni več poslušal. Zamislil se je nekam in iskal z očmi v polju.

»Tako rad bi živel!« je zopet povzel čez čas.

»Zakaj?«

»Da bi ljubil, bil ljubljen in živel, ker do sedaj še nisem živel!«

Duhovnik ga je prijel za rōko. Govorila sta dolgo o Bogu, življenju, ljubezni, o dobrem in lepem. Ko je duhovnik odhajal, je Jože mirno gledal za njim in vdano šepetal:

»... Zgodi se Tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji...«

Na ovinku se je duhovnik ustavil in se ozrl. Hudo mu je bilo pri srcu. Koliko fantom, ki bi še radi živeli, je že blagoslovil grob! S sklonjeno glavo je šel dalje in molil...

Prihodnji dan so zvonovi z žalostno pesmijo oznanili, da je odšla v večnost mlada duša, za katere hrepenenje je bila zemlja pretesna. Svatba narave je za trenutek prestala. Ljudje so prenehali z delom in se vprašujoče spogledovali:

»Tako mlad, pa je moral umreti. Ne vemo ne ure ne kraja!«

Dekleta so ga okrasile s pomladnim cvetjem. Fantje tovariši so mu zapeli žalostinko, ga dvignili in spustili v ozek grob, vse preozek za hrepenenje fantovske duše...

Oglasili so se zvonovi v Prekmurju, doneli preko Slovenskih gor, Pohorja in Haloz; zvonovi v Savinjski dolini so jim odgovorili, zdramili zvonove na Gorenjskem in Dolenjskem, da so zadoneli preko Karavank in Soče v poslednji pozdrav tistim, ki jim je zahrbtna bolezen iztrgala iz prsi porajajoče se življenje. V teh dneh, ko se prebujajo življenja v naravi, legajo oni v grob. Njim v spomin naj bodo te vrstice.

Slovenski zadrugar:

Premišljevanje ob poživljenju kmečkih posojilnic

O gospodarski in denarni stiski je vsakdo izmed naših bralcev v zadnjih letih mnogo slišal. Velika gospodarska stiska je sedaj v precejšnji meri minila. V zadnjih tednih pa smo preboleli tudi denarno. Ta zadnji dogodek nam daje povod, da se tudi mi, čeprav nismo gospodarski list, vendarle nekoliko pomudimo pri razmišljanju o prestani denarni stiski.

Šest let in pol niso mogli denarni zavodi na Slovenskem izplačevati vlog tako, kot so jih poprej v rednih razmerah. Posebno pa so bile prizadete naše kmečke posojilnice. Denar je bil po denarnih zavodih zamrznjen. Iztirjati nismo mo-

gli raznih posojil, zato pa tudi ni bilo mogoče izplačevati vlog vlagateljem, ki so pritiskali, da bi prišli do svojega denarja. Ker posojilnice in drugi denarni zavodi niso mogli redno poslovati, je nastalo proti njim zmerom večje nezaupanje. Novih vlog niso več dobivali. Vlagatelji pa so hoteli stare vloge iz zavodov naravnost izsiliti v strahu pred izgubo. Nekateri vlagatelji so tako nasilno pritiskali na posojilnice, da so morale radi tega pod zaščito. Mnogi so prihajali vsako uradno uro v posojilnico da bi iztisnili kaknega »kovača«. Marsikdo od teh vlagateljev je bil res v potrebi, marsikdo pa je živel

samo v strahu za denar. Težko je bilo tem nezaupljivim vlagateljem, ko so trepetali v strahu pred izgubo, še bolj težko pa je bilo voditeljem naših denarnih zadrug po deželi, ki so bili na ti težki denarni stiski povsem nedolžni, ki pa so vendarle morali trpeti razna sumničenja od strani preplašenih vlagateljev.

Bili so to težki časi. Zato so se vsi odahneli, ko je bilo to težko vprašanje v glavnem rešeno. Zagotovljeno je, da vlagatelji pri posojilnicah, ki so sicer dobro poslovale, ne bodo ničesar izgubili. Posojilnice so dobile toliko posojila, da so začele postopoma izplačevati vlagateljem in da bo v doglednem času izplačevanje spet tako redno, kot je bilo, preden se je začela denarna stiska. Ne dá se sicer hitro upostaviti rednih razmer, vendar je sedaj neupravičeno vsako nezaupanje. Čim prej bo prišlo do popolnega pomirjenja med vlagatelji, tem prej bodo mogle posojilnice zopet redno poslovati.

Pomniti je namreč treba, da noben denarni zavod ne drži denarja, ki ga prinese vlagatelji, doma v blagajni. Vlagatelji ga namreč prinese prav z namenom, da bi dobili obresti. Če pa naj ta denar ne-se obresti, mora te obresti zaslužiti pri posojilih. Toda posojil se nikoli ne dá vseh hkrati izterjati, saj so nekatera dana na mnogo let. Zato tudi prav noben denarni zavod ne more nenadoma vsega izplačati vsem vlagateljem. In v rednih razmerah na to tudi nihče ne misli. Gre tedaj za to, da pridemo čimprej v redne razmere, da čimprej nastopi popolno pomirjenje in da se hitro vrne zaupanje do denarnih zavodov, kjer je denar varen.

Ali moremo tudi mi kaj pomagati, da pride čim prej do popolnega miru in da začno posojilnice spet mirno dajati posojila in izplačevati vloge, kot so jih pred stisko? Morda posameznik ne more veliko storiti. Pa vendar ne smemo pozabiti, da nikdo ni tako majhen in tako neznamen, da bi prav nič ne pomenil in bi ne mogel prav ničesar storiti. Vsak ima sorodnike in znance, pri katerih more reči besedo proti nepotrebnemu nezaupanju. Vsakdo more v svojem krogu povedati, da je denar zopet varen in da bodo postopoma naše posojilnice zopet redno poslovale. Tudi vsakdo izmed naših bralcev torej nekaj pomeni, ko gre za to, da ljudje spet svojim zavodom vrnejo zaupanje.

Toda važnejše ob tem dogodku je pre-mišljanje, kaj se moramo iz te denarne stiske naučiti za življenje.

Eden izmed velikih vzrokov denarne

stiske, četudi ne edini, je bila *pretirana sebičnost*, ki je ljudi gnala za hitrim in velikim dobičkom brez velikega napa. V povojni dobi je bilo mnogo denarja. Začelo se je mnogo novih podjetij. Ta so potrebovala veliko denarja. Denar so dobila v bankah. Dajala so za posojila bankam visoke obresti. Da so pa mogle banke pritegniti velike svote denarja, so dajale visoke obresti tudi za vloge. Začela se je naravnost tekma med denarnimi zavodi, kdo bo pritegnil naše več vlog, in tekma, kdo bo dajal večje obresti. Vlagateljev se je prijel pohlep po hitrem zaslužku pri obrestni meri. Začeli so prenašati vloge iz enega zavoda v drugega in vse njihove premišljevanje je šlo za tem, kje bi dobili večje obresti. Že pred veliko gospodarsko stisko je več takih bank, ki so lovile vlagatelje z visoko obrestno mero, prepadlo. Zašpekulirale so se pri raznih podjetjih, ki niso nesla tega, kar so pričakovale. Ko je nastopila gospodarska stiska, tudi zdrava podjetja niso mogla ničesar odplačati. Denarni zavodi niso mogli izterjati posojil in vloženi denar je zamrznil. V splošnem nezaupanju, ki je spremljalo gospodarsko stisko, so prišli zavodi do tega, da niso mogli več izplačevati in so morali pod tako imenovano zaščito. Tako je lov za visokimi obrestmi v veliki meri pripomogel do denarne stiske, ki je potem toliko časa zavirala pri nas vse gospodarsko življenje. Pretirana sebičnost, iz katere izvira želja po lahkem in hitrem dobičku, napravlja tudi v gospodarskem življenju neprecenljivo škodo. Kot je za vsako družbo neprijeten in škodljiv človek, ki nima prave ljubezni do drugih in vidi povsod le samega sebe, prav tako je tudi v gospodarskem življenju škodljivec družbe človek, ki vidi povsod samo samega sebe in išče hitrega dobička in zaslužka ne glede na druge ljudi.

Če že govorimo o družbi, ne pozabimo, da še zmerom vpliva na gospodarsko življenje naših meščanskih krogov in našega kmečkega prebivalstva duh liberalizma. Nauk liberalizma v gospodarskem življenju je bil: *vsak sam zase*. Vsakdo naj se prebije skozi življenje ne glede na druge. Dovoljena je svobodna tekma v gospodarskem življenju. Kdor v surovem gospodarskem boju ne vzdrži, naj pogine! Ta nauk je zanikanje krščanskega nauka o ljubezni do bližnjega. Ta nauk liberalizma, ki je prišel v prejšnjem stoletju ljudem v meso in kri, ovira danes skupno delo. Zaradi tega nauka je premalo smi-

sla za skupnost, premalo smisla za žrtve, ki so potrebne v družbi, premalo smisla za to, da se mora posameznik marsikateri stvari odreči zaradi drugih. Ko je Bog poklical Kajna in ga vprašal po bratu Abelu, je ta odgovarjal: Ali sem mar jaz varuh svojega brata? Tako govori danes tudi marsikak kristjan, prepojen z liberalnim duhom v gospodarskem življenju. In vendar vsi živimo v družbi in smo nanjo navezani. Nikogar ni, ki bi ne bil od družbe prejel neizmerno dobrot. Od otroške dobe do starosti je človek član družbe in nanjo navezan. Ker pa živi v družbi in prejema od nje dobrote, ima dolžnost tudi delati za družbo, v kateri živi. Morda je zahteva, da mora človek živeti za druge, prevelika, toda v resnici dela človek tudi takrat, kadar dela za družbo, obenem zase. Če kmet n. pr. dela za povzdigo vsega kmečkega stanu in v ta namen nekaj žrtvuje, bo to koristilo tudi njemu. Če bo napredoval kmečki stan, bo napredoval tudi posamezen kmet. In če bi ne koristilo njemu samemu takoj, bo koristilo njegovim potomcem.

Zakaj govorimo o skupnosti, če razmišljamo o denarni stiski posojilnic? Zato, ker so mnogi v ti denarni krizi pokazali, da mislijo le nase, ne pa na koristi vseh. Kaj je bilo nekaterim vlagateljem, ki so leta in leta dobivali visoke obresti, sedaj za posojilnico in njen obstoj, samo da sami pridejo do denarja! Kaj je bilo nekaterim dolžnikom, če so drugi trpeli, ker oni niso vračali dolgov, četudi bi jih dostikrat mogli. V ti dobi se je pokazalo, da je premalo čuta za skupnost. Izdivjala se je vsa človeška sebičnost. Napake, ki so bile napravljene, naj bi nas učile, da se jih v naprej varujemo in da ravnamo odslej drugače.

Le z združenimi močmi more doseči kak stan in ves narod uspehe.

»Eno vam orožje vse premaga,
bratovska je sloga to orožje«,

pravi pravilno pesnik. Miselnost starega liberalizma, ki je razkrajal družbo s svojim naukom o preveliki moči in samostojnosti posameznika, moramo izgnati iz naših vrst. Brez smisla za skupnost in brez žrtve zanjo ni napredka ne v društvu ne v gospodarstvu ne v narodu.

Iz tega pa sledi: Držimo zvesto s tem, kar je naše, kar je nastalo iz naših združenih sil. Če se povrnemo k posojilnicam, moramo povedati, da so zrastle iz našega slovenskega katoliškega gibanja.

Strle so po deželi oderuštvo, pomagale kmetu, da je dobil posojilo po primerni obrestni meri, naučile so ljudi varčevati, pomagale s čistim dobičkom h kulturnemu napredku naše vasi. Naše so in nam potrebne. Zato se jih mora okleniti vsak, kdor želi ljudstvu dobro. Gledati pa je treba, da prav povsod začno hitro delati po ti težki dobi denarne stiske. Kmetu bodo posojilnice zmerom potrebne, ker bo potreboval posojilo. Sedaj pride nesreča nad enega, drugič nad drugega. Ta mora izboljšati hlev in živino, oni osušiti travnik. Kmet potrebuje denarja za nove stroje, za obnovitev vinogradov, za umetna gnojila na njivi. Če nima denarja, si ga mora izposoditi. Premore pa le posojilo po nizki obrestni meri. Tako posojilo dobi le v domači posojilnici. Ta pa mu more postreči s posojilom le, če vlagatelj vlagajo denar v domačo posojilnico. Zato sledi spet nujno: Ves denar v domačo posojilnico! Če ga nese kdo v mesto, mora vedeti, da je ta denar odtujen za vedno kmečkemu gospodarstvu. Iz mestnih zavodov bogati mestno gospodarstvo: industrija in trgovina. Če mora kdaj kmet po posojilo v mesto, ga krvavo plača. Rad pozabavlja kmet proti mestu, toda kaj koristi zabavljanje, če sam podpira mesto v škodo kmečkega gospodarstva. Marsikdo govori proti centralizmu, toda kaj pomaga tako govorjenje, če sam nosi denar v centralistične zavode? Podoben je volu, ki nese sam vrat pod jarem, ki ga žuli. Kmečka zavednost se mora tudi pri nalaganju denarja pokazati — v dejanju!

»Kdor zaničuje se sam,
podlaga je tujčevi peti«,

je zapel pesnik in to velja za kmeta kot za druge stanove. Držimo tedaj nezlomljivo in dosledno s tem, kar je naše.

Ob tem razmišljanju bomo spoznali, koliko dela še čaka našo mladino, da prav usmeri vse delo kmečkega stanu. Podobno pa velja tudi za druge stanove. Tako nam daje sedanje obnavljanje posojilnic dovolj prilike, da spoznamo svoje napake in napake svoje okolice. Naj nam bo pa to obenem nauk, da je treba spoznane napake odpraviti. Vsak stan in ves narod bo hitel boljši bodočnosti naproti le, če bo vsak posameznik živo čutil, da mora držati s svojim, da mora žrtvovati za to, kar nam je skupnega, da mora zatreti v sebi pretirano sebičnost, ki nikomur ne prinaša sreče in zadovoljnosti.

Pokorn Jože:

Knjiga (prizor)

(Godi se v naših časih. Proti večeru. Godi se v kmečki hiši.)

OSEBE:

Oče
Mati
Štefko, 18 leten sin
Špelca, 16 letna hčerka
Ivanček, 9 leten sinko
Marica, 7 letna hčerka
Boštjan, sosedov fant.

(Kmečka soba. Na sredi miza, v kotu peč. Nekaj stolov.)

Oče (pride od zunaj s sosedovim fantom. Komaj odpre vrata napol): Kar naprej Boštjan, kar naprej! Nobenega, tri sto zelenih!

Boštjan (mlad, zal fant): Škoda! (pogleda po sobi). Sicer pa — sama se še laže pomeniva. Meni je vseeno: dva ali pet ali pa kar sam. (Čez čas). Oče, danes pa zares! (položil klobuk na mizo).

Oče: Tri sto zelenih! Zares? Potem pa kar z besedo na dan! Saj beseda ni konj, tri sto zelenih!

Boštjan (brž): Konj pa je beseda!

Oče: Pa naj bo po tvoje, če že hočeš, tri sto zelenih! Konj pa je prav za prav žival, če bi rad vedel. Veš, Boštjanček!

Boštjan (ponižno): Oče, tako težko povem, kar bi rad. Branili se boste. Vaša stara navada je to. A odveč! Zato pa — obljubite mi, da boste storili, kar vas prosim. Saj ni nič posebnega. Ali obljubite?

Oče (se zasmije): Tri sto zelenih! Mar se ženiš, da tako mencaš?

Boštjan: Kaj še! Kaj bi se ženil! Nekaj resnega bi rad, oče!

Oče: Misliš, e, da ženitev ni nekaj resnega? Ti si mi pravi! Le kje si se vzela, da tako govoriš? Prav za prav: Obljuba dela dolg in »mačka v žaklju« ne kupim nikoli več!

Boštjan: Ni ženitev zdaj na vrsti. Nekaj vam ponujam.

Oče: Tisto pa! Tisto pa le kar! Danes že od samih ponudb živimo. Od dolga se redimo, zaradi prenizkih davkov bogatimo in dobro se nam godi, tri sto zelenih!

Boštjan: Veste, oče, iz mesta so mi poslali lepo knjigo. Vsaka hiša jo mora imeti...

Marica (priteče vsa vesela): Ate, ate!!...

Oče (hitro): Kaj pa je, kaj je? Marica?

Marica: Iz šole sem prišla, pa...

Oče: pa so rekli, da...

Marica: da nimamo...

Oče: da imate počitnice...

Ivanček (pridivja na vrat na nos): Počitnice, počitnice, počitnice...

Mati (Hitro vstopi): Bog pomagaj! Za božjo voljo, kaj se je zgodilo? Kaj je to vpitje?

Marica in Ivanček (hkrati): Počitnice, počitnice, počitnice...

Oče: Jesiharja! Kdo vaju bo poslušal? Tiho!

Ivanček: Štirinajst dni, polnih štirinajst dni.

Boštjan (se zasmije): Štirinajst dni jih boste poslušali.

Marica: Dva tedna prav nič šole.

Mati: O Bog se me usmili!

Oče: Zakaj pa; saj niso prazniki, tri sto zelenih!

Ivanček (veselo): Davica! Davica razsaja.

Mati (v strahu): Davica?

Marica: Vsi otroci homo morali umreti!

Boštjan: Kdo neki?

Ivanček: Jaz že ne! V počitnicah pa že nočem umreti!

Boštjan: Vidite, oče. Zdaj bi rad povedal zares. Otroci bodo imeli čas.

Mati: Kaj boš spet zares pravil, Boštjan? Gotovo imaš spet kak časopis ali pa si kje kako knjigo staknil ali bi pa nas rad kam zapisal. Bog se te usmili!

Boštjan (veselo): Uganili ste, mati. Zadeli ste!

Mati: V nobeno reč se ne zapišem več! Konec!

Oče: Nobenega časopisa več! Dosti jih je pri hiši! Saj ima vsak že svojega: Domo-ljub, Bogoljub, Luč, Kres...

Boštjan: Prav! Ali sem že kaj rekel? Še prav nič in se že branite!

Oče: Pa povej že vendar enkrat! (nepotrpežljivo) Kaj hočeš?

Boštjan (počasi in resno): Sveto pismo imam! — Zastonj je!

Marica (hitro): Ata, če je zastonj, pa kar vzemite!

Ivanček (pokroviteljsko): Ti si pametna! Ali veš, da te zastonj še jaz ne nabunkam? (Jo bunka po glavi.)

Marica (jezna): Pa me le!

Ivanček: O, kako pa še! Zato te, ker tako govoriš! Zastonj! Tistega, ki se je zastonj pisal, so ob novem letu pokopali.

Oče (Boštjanu odločno): Ne, nobene reči več, tri sto zelenih!

Boštjan: Oče, to je vendar Sveto pismo. Dvanajst dinarjev samo!

(Dalje prihodnjič.)

S. J.:

Mladina se zbuja

Mi mladi
bi radi
že vstali iz sna!
Pomladi cvetoče,
brstoče
bi radi
mi mladi!
Mi željni smo dela
resnega, vztrajnega
dela zares.
Voditelja čakamo ...
Že gre!
Slutimo, vemo:
vsak čas bo tu!

*

S. J.:

V Tebi ...

V Tebi sem močan:
skale bi podiral,
v mukah bi umiral,
bil bi krepek mož!

Sam se ne poznam:
sključen strahopetec
kot je bil prej Klepec —
silno imam zdaj moč!

Kot ponižni Job
hudo vse prenašam,
še »zakaj« ne vprašam:
Ti že veš, Gospod.

Ko bi noč in dan
s Tabo skupaj živel,
pa čeprav osivel —
v Tebi bom močan!

Sešelj Francè:

I. slovan. smučarske tekme ZFO

(Nadaljevanje).

V zadnji številki sem podal nekaj pogledov na priprave naslovne prireditve. S temile vrsticami hočemo spreleteti potek tekmovanja v alpski kombinaciji in si o nji ustvariti površno sliko.

Organizatorji so se izkazali

Vse velike prireditve združenih organizacij se dajejo v izvedbo manjšim edinicam na prireditvenem kraju. Tako smo tudi mi oddali alpsko kombinacijo v izvedbo jeseniškemu fantovskemu odseku, norveško ali tudi klasično kombinacijo pa nanovo ustanovljenemu fantovskemu odseku v Rátečah. Obema odsekoma pa je bil ves čas treninga in tekem na razpolago štab organizatorjev iz akademskega fantovskega odseka. Obadva imenovana odseka sta z brati akademiki izvedla vsak svoj del programa brezhibno. Za Jeseničane ni bilo to nič težkega, ker so kot člani ASK »Gorenjca« ali pa kot sodelavci pri GZSP prav na tem teritoriju izvedli že nešteto podobnih tekem. Zraven tega se je njihov del prireditve opravil na 12 krat manjšem prostoru kot planiški in ga je bilo dosti lažje obvladati. Zahvala za izvedbo gre vsem: požrtvoval-

nim akademikom, idealnim fantom in mozem iz Rateč ter sposobnim Jeseničanom.

Ob razpisu se je pojavila nevolja radi oddaljenosti in prireditve v delavnih dneh

Tehnični odbor ZFO se je dobro zavedal, da zaradi oddaljenega kraja in delovnega časa marsikdo ne bo mogel sodelovati kot tekmovalci ali prisostvovati celotni prireditvi kot opazovalec. Toda ni se dalo napraviti drugače, ker smo imeli zamejsko udeležbo (Čehi!), zaradi katere smo morali izbrati kraj z zanesljivimi snežnimi razmerami in ves program razvrstiti nerazdeljeno. Tudi za bližje terišče, ali kakor so se nekateri razili »bolj v sredini« organizacijskega področja, se nismo mogli odločiti, ker tudi letošnja zima, dasi za smučski sport ugodnejša od zadnjih, ni bila povsem zanesljiva. Preteklo zimo smo videli, da so snežne razmere med Kranjem in Radovljico, pod severnimi pobočji Sv. Jošta in Jelovice, zelo stanovitne. Glede na to moramo korak odseka iz Kroke, ki je zgradil 35 m. smučsko skakalnico, toplo pozdraviti. S to skakalnico nam je dana možnost, da se bomo za prihodnje tek-

movanje v norveški kombinaciji lahko sešli »bolj v sredini«. Še bolj priročno bi pa bilo, če bi bila taka skakalnica v neposredni bližini Kranja, kje pod Sv. Joštom. Preko severnih pobočij imenovane gore bi se dala najbrže izpeljati tudi primerna proga za smuk in prav tako zastaviti za slalom (to stvar bom v prihodnjem letu proučil), ter bi se tako vse štiri discipline mogle izvesti v bližnjem, prometnem središču in na sedežu močnega fantovskega odseka. Upajmo, da bodo

v teh dveh disciplinah skoraj povsem odstopiti.

Zaradi velike kvalitetne razlike med tekmovalci se je trening, posebno pri slabših, zaostрил do skrajnega tveganja. In najusodnejša posledica tega je bil zlom noge Bogdana Berlota, člana f. o. Ljubljana—Sv. Jakob. Kakor smo brali v dnevnih poročilih, je sanitetna služba delovala odlično. Ponesrečenec je bil namreč v pičlih štirih urah že v ljubljanski bolnici.

Stebrišče pri vходу v Stadion.

v bodoče odseki v omenjenih krajih pomagali uresničiti te splošne težnje naše organizacije.

Alpska kombinacija na Črnem vrhu

Na praznik 7. febr. popoldan najavljeni prihod češke tekmovalne vrste se je zaradi ponesrečenega člana ekipe brata Miloslava Zartona zakasnil. V zadnjem trenutku so morali v tekmovalno vrsto pritegniti namestnika brata Čiverng Vojteha. Tako se je v splošnem pričel trening šele v sredo 9. febr., torej komaj dva dni pred nastopom. V tem — je tudi delni vzrok, da so morali češki reprezentantje

Na večer pred tekmovanjem je bilo zrebanje startnih mest za smuk. Prijavljenec smo razdelili v dva razreda. Najprej so se razvrstili med seboj prvorazredni, nato so jim sledili drugorazredni. To se je napravilo zato, ker slabši s padci progo bolj ali manj pokvarijo in jo tako boljšim za rekordne uspehe otežkočijo.

V petek, 11. febr., so se ob 9 dopoldne zbrali pred kočo ASK »Gorenjca« vsi tekmovalci z vodstvom. Brat Kermavner je pozdravil vse navzočne v imenu ZFO. Pri ti priliki je zlasti poudaril sodelovanje bratov češkoslovaških Orlov, ki so s svojo udeležbo našim prvim smučarskim tek-

mam dali posebno veljavo. S toplimi besedami se mu je zahvalil vodja češkoslovaške orlovske vrste br. Novotny. Sledila je razlaga proge, katero je do podrobnosti razložil tehnični vodja teh dveh disciplin brat Smolej Albin. Proga namreč v vseh potankostih doslej ni bila znana, ker se je morala definitivno markirati šele po zaključitvi treninga v zadnjih urah. Za tem so odšli sodniki na svoja mesta, tekmovalci pa na start. Natančno ob 10, kakor je bilo določeno, je dal starter znamenje in prvi tekmovalec br. Praček je odbrzel proti dolini. V enominutnih presledkih so sledili drugi, dokler ni prišel na vrsto zadnji s številko 36. Skozi cilj so prišli vsi razen enega, ki je moral radi zloma smučke odstopiti. Prijavilo se je za to disciplino 50 tekmovalcev, od katerih jih je 14 izostalo. Med temi je nekaj takih, ki so se jim pri treningu zlomile smuči, in eden, ki se je ponesrečil. Ker je zadnjo noč pred tekmo zapadlo 5 cm suhega snega na stlačeno podlago, je bila proga prav izvrstna.

Teren, preko katerega je proga potekala, je bil skoraj za vse pretežak. Dve najnevarnejši mesti sta se sicer z zastavitvijo kontrolnih vrtic, skozi katere je skoraj vsakdo zmanjšal brzino, omilili; toda to značaja celotne proge ni spremenilo. Start je bil na Španovem vrhu, odkoder se je tekmovalec spustil v ravnem, srednje strmem smuku naravnost v gozd. Po gozdu je drsel prečno proti zelo strmi jasi, na kateri je bila z vrticami napravljena S-vijuga. Za tem je potekala proga preko kopičastega, precéj strmo padajočega sveta v zopetni poševni smuk preko pašnikov. Iz tega je zavila v strmo globel, katera se je preko kop in jarkov, s spreminjanjem smeri in med redkim drevjem nadaljevala vse do cilja. Bila je dolga približno 2600 m in je imela ca. 400 m padca. Po opisu češkoslovaških udeležencev piše olomuški list »Našinec« o tej progi in tekmovanju na njej takole: »...Ko je pred dvema letoma imel ASK »Gorenjec« svoje klubske tekme, si je izbral za tekmovanje tako težko pot, da je bila življenjsko nevarna. Zato se jih je tudi več lahko ponesrečilo. Jugoslovani (Jeseničani) se namreč ženejo v tekmo in boj z divjim pogumom. Njihovo spuščanje in premagovanje vele-gorskih zaprek buči naravnost grozo. Vozijo s pogumom, kakršnega za šport ne navdušeni ljudje imenujejo blaznost...«

Popoldne istega dne so bile tekme v slalomu. Pozorišče te discipline je

bilo v bližini ravnokar opisanega. Razlikovala se je s slalomom proga od proge za smuk, da pobočje z malenkostno izjemo ni bilo tako strmo in je, razen dveh kratkih presekov, bilo pobočje drevja popolnoma prosto. Med smukom in slalomom je bistven razloček v tem, da je v prvem primeru tekmovanje v drznem spuščanju in naglem presojanju in premagovanju naravnih zaprek, medtem ko je slalom čim hitrejšo drsanje po umetno zastavljeni progi, je tekmovanje v obvladanju smučke tehnike. Slalom proga je natančno določena s tako imenovanimi vrticami, katere tvorijo na količkih nameščene rdeče in plave zastavice, ter so istobarvne z drugobarvnimi razvrščene izmenoma zaradi lažje orientacije. Prvak v smuku je pri prvem slalomskem teku startal prvi itd. Ker se slalom-tek ponovi, zato se zaradi pravičnosti pri drugem teku startni red obrne, da starta najprej tisti, ki je bil zadnji v smuku. Sneg, če ni sam od sebe trd, mora biti tako na slalom kakor smuk progi tlačen, da so s tem kolikor mogoče napravljene enake prilike za vse tekmovalce in so možni prosti spusti v skrajne brzine.

K startanju so bili pripuščeni vsi, kateri so v smuku dosegli cilj, in teh je bilo 35. Dasi je navada, da se slabši del tekmovalcev iz smuka, kadar gre za kombinacijo, k slalomu ne pripusti, se je v našem primeru napravila izjema, ker število ni bilo tako veliko, časa dovolj na razpolago in proga je bila zelo trda, tako da je padci niso mogli mnogo pokvariti. Startali so torej pri nas vsi razen Čehov, za katere je bil ta način smučanja novost, ki so jo šele ta trenutek spoznali. S tem so Čehoslovaki, dasi sta dva od njih v smuku tekmovala, od alpske kombinacije v celoti odstopili. Da je bila zaradi komplicirane zastavitve za celotno udeležbo proga res pretežka, nam potrjuje dejstvo, da je bilo od 33 startujočih 10 diskvalificiranih, dasi bi smeli biti največ trije. Proga mora biti vedno tako zastavljena, da jo more večina razumeti in jo obvladati. Pri nas je bilo pa ravno nasprotno: le nekaj jih je moglo imeti pogled nad njo in le redki so jo obvladali. O tem zgovorno pričajo časi večine, ki so bogato podprti s pribitki. Ker govorim o diskvalifikaciji, moram povedati, da pri slalomu to zadene onega tekmovalca, ki napravi na progi kakšno napako, za katero je predpisana kot posledica diskvalifikacija, to se pravi ocena. Tak prekršitev je izpustitev enih vratc, iz

katerih samih ta proga obstaja. Takšno napako pa napravi oni tekmovalci, ki proge ne obvlada z možgani ali s smučmi ali z obojnimi.

Obrede disciplini je, navzlic delovnemu dnevu in oddaljenemu kraju, opazovalo precejšnje število gledalcev. Sledili so po-

teku z velikim zanimanjem in navduševali posameznike. Kader funkcionarjev se je takoj po končani tekmi odpravil v Rateče, koder je uredil še zadnje za norveško kombinacijo, katere potek in razplet bomo obravnavali v prihodnji številki.

Trije božji fantje

J. G. Oberkoffler. — Poslovenil Janez Pucelj.

Mežnarski hlapček.

(Nadaljevanje.)

Med temi štiri sto moškimi je korakal eden najmlajših, Krištof Bogar, poleg Trdana, saj mu je bil izročen v skrb in varstvo. Toda fant je gotovo najteže nosil.

Pred očmi se mu je odpiral nov svet.

»Tam čez na griču,« je zašepetal Trdan, stoji poljanska cerkev. Z gorā si jo že videl. V nji pa še nisi bil nikoli? Kaj, na svetega Boštjana dan?«

»Ne, še nikdar, Trdan.«

Sveti Boštjan je patron. Oči obvisijo fantu na oltarni podobi. Puščice tiče mučencu v mesu in ena mu je morala prebosti srce, zakaj moli iz telesa kakor kol vprav tam, kjer bi je fantu srce. Krištof mora povestiti veke, kajti tako je morala teči kri očetu.

V Krvavih pečeh, samotni pokrajini, je molil Bogar na glas in silno, zakaj divji glasovi so vršeli okrog njega, ki so mu klicali vsakovrstne zgodbe o strahovih in prikaznih. Neznanske reči da so se godile na loki, kakor pripovedujejo doma ob dolgih večerih. Tudi danes bojda ni varno tod. Med odmorom, ko so nehali moliti, je govoril Grabnar s Trdanom. Tod da ponoči strašijo ljudje, ki jim namesto glave tiči na tilniku luč, letajo skozi jelševje bitja, ki švigajo sem in tja kakor sive kodelje. Nekoč da ga je, Grabnarja, nekaj srečalo: padalo je predenj žareče ogelje, kakor da bi kdo raztresal žerjavico. Ko je prišel na kraj, ni opazil ničesar. Duhovni je tiho molil brevir in Bogar si je otrl znoj s čela. Da bi vsaj začeli rožni venec! Toda odmor je trajal prav do pod struške graščine. Sonce je vžšlo. Krištof bi rad pojedel košček kruha. Diši kislo. Vtakne ga spet v torbo. Roka se mu v nji oklene očetove pesmarice.

»Tu, fantek, lej. Sivo zidovje nad macesnovimi vrhovi je struška graščina,« pokaže Joras France proti ozkemu ustju globeli. »Tu je svoj čas pred davnimi stoletji bil za grajskega gospoda svobodnjak iz Potoka. Bil je divji malopridnež. Več ne vem.«

»Škof ga je izobčil,« dostavi Knap.

»In je tako umrl?« vpraša Prpar.

»Ne,« reče Jurij Fik, »kronika poroča, da se je spreobrnil.«

»Hvala Bogu!« vzklikne Bogar, da so se možje začudili.

»No, Krištof, to je že dolgo od tega,« mu položi Fik roko na ramo. »Za zveličanje njegove duše ti ni treba biti več v skrbeh.«

V struški cerkvi je občudoval Krištof visoki, temni svod. Pa krasno rezljani oltar ga je spet spomnil na očeta. Po molitvi za odpustke se je splazil v vdolbino v zidu. Ko se je cerkev izpraznila, je potegnil iz torbe pesmarico. Kleče je bral zadnje besede starega Bogarja.

»Gospod Jezus, daj, naj počivajo v večnem miru! Odpusti morilcu, saj si odpustil tudi desnemu razbojniku.«

Moral je teči, da je došel križe. Srce se mu je umirilo. Pa na ulaški dragi so možje spet začeli pripovedovati grozanske zgodbe. Tod da je divjala ajdovska baba, strašila je s tropo divjih pošasti in duhov, ki so mučili ljudi. Zato so ustanovili večerno in mašo v struški fari. Duhovi, ki so prej mučili ljudi, se potem niso več vrnili.

»O ajdovski večerni in ajdovski maši je bilo tudi v Zagradcu dovolj govorjenja,« je sklenil Knap.

Na Ulaki so kratko počivali. Smeje se so ponudili možje bledemu Bogarju šilce žganjice. Ne, ne, žganja ne pije! Ko je pristopil Trdan, so se moški jenjali šaliti.

Krištof je sedel zunaj na toplo sonce. Ali je zdaj že pol pota na Križno goro, se je vprašal. Pač komaj. Hrepenenje ga je prevzelo, da bi molil pred Materjo božjo in tako pregnal mračne slike. Predstavljal si je, kako sladko mu bo, ko bo počival ob grobu očetovem. Če pa se bo pred njim dvignila smrt na rana, kaj tedaj? Tako je poganjal iz venca njegove križevke poti nanadoma dragulj za

draguljem. Zlato in krone se razsujejo, trnje in bodičje ostane, je pridigal župnik Martin Skubic. To je prešinjalo Krištofu možgane. Saj, kaj ni bilo prej vse samo veselje? Mati, dobre letine, daljna pot, ljub spomin na očeta? Prihajajo zdaj sence, ki je o njih govorila mati, se je vprašal. Ni vedel. Ne, ne, tako ne more iti naprej. Hoče se pokazati moža. In Krištof grebe in grebe po čudovitih podobah, ki si jih je bil zrisal v prvi križevi poti. Grebe in podobe se mu topé pod rokami. Morda so ugasnile že tisti dan in tisto noč pred pepelnico sredo. Zdaj šele prav razume. Ali pa postajajo zdaj resnica na tak nesluten način, da se mora človek zgroziti. Ne, ne, Krištof je srčan od belega kruha. Odreže si slanine in dišečega prekajenega mesa.

»Fant, to mi je všeč!« Trdan je prišel počasi čez trg. »Poslušaj me in pazi! Truden si. Vse, kar je novega, nenavadnega in kaj vem kaj še vse, pred vsem pa očetova smrt in obilne zgodbe o križevi poti, vse to ti je zmedlo glavo. Ne meni se za to! Mlado tele se dere pred vsako sečjo in pred vsako vrnilo. Se bo že spredručilo. Zakaj jemlješ s sabo očetovo torbo? Ne glej v uganko, ko je ne poznaš, ker imaš solze v očeh! Ne sesaj stvari, da se ne napihneš kakor goba!«

»Mati so menili, naj jo vzamem.«

»Zmeraj mati,« je vzdihnil Kamenar. S hrapavo, smejočo se nežnostjo je trdo stresel fantiča. »Ne, ne, fant, imaš že prav, če reče mati.«

Nato zažvižga trikrat na dva prsta, ki ju je vtaknil kakor vilice med brkaste ustnice: znamenje, naj gredo. Romarji so se zliči v cerkev in potem odšli med pritrkavanjem zvonov proti Kozjemu. Prastara farna cerkev je sprejela Bogarja.

»V oltarju,« je razlagal Trdan, »je shranjenih dosti svetinj. Nobena cerkev daleč na okrog nima toliko bogastva, skoraj vse liturgije vseh svetnikov. Jaz vem samo za svetega Lenarta, Miklavža, Volbenka in Kozma, kakor je meni ime, in za sveto Marto, Nežo, Polono, Agato in Lucijo.«

Trdan je za dihhlaj prenehal.

»Lucija je lepo ime.«

Zasmejal se je, da je kar zabobnelo.

»Tako meni ne more biti ime, seveda, ampak tvoji materi je tako ime. Moj Bog,« je šepetal, »zdaj sem pozabil, da stojim pred oltarjem.«

Veliki, zastavni Trdan je peljal mladca iz cerkve. V Kozjem so romarji počivali eno uro. Zdelo se je fantiču čudno, da, ganilo ga je, da je ostal Trdan pri njem in mu pripovedoval o graščini same vesele pripovedke, da se je Krištof kar razvedril.

»Tako in zdaj,« je zaropotal Kozma, »pripoveduj ti!«

»Kaj naj pripovedujem?«

»Kar ti pride na um. Ti predeš dolge sanje, pravi mati.«

Krištof se je nasmešnil.

»Tedad vam bom pripovedoval o materi, kakšne lepe prte veze.«

»Pusti prte! To so babje čenče. Ampak pripoveduj kaj drugega o svoji materi.«

Bogar ni videl, kako je Trdan zardel.

»Čas je. Skoči v zvonik in povej, naj udarijo! Moramo iti.«

»Ni treba,« se je smejal Kamenar sam vase, »da bi vrabec slišal vsako pesemco.«

Kmalu nato je zagledal Krištof v dalji Novo mesto. Zazdelo se mu je kakor kup streh. Hiše, ceste, ljudje, vse tuje. Čutil se je utesnjenega in kakor da ga je vse prepoznalo in sram ga je bilo. Zato je rekel Kamenarju, da gre rajši nazaj v špitalsko cerkev in bo tam počakal, dokler križi spet ne odidejo od tamkaj. V mestu so imeli poldanski počitek. Medtem ko je Bogar molil pred črnim čudodelnim križem, so imeli drugi opravka pri okrajnem glavarstvu, pri davkarji ali pri sodnji. Kmet mora čas izrabiti in to, kar more opraviti medpotoma, kar s sabo vzeti. Drugi so kupovali razne malenkosti: osle, svedre, klešče in podobno orodje, kakršnega so vprav potrebovali in ga je lahko vtakniti v torbo ali v nahrbtnik. Mladi fantje so se ukradli pač tudi k srebrarju in mešetarji za prstančke. Kadar pride kmečki človek v mesto, mu pridejo prčej v spomin malenkosti, ki jih nujno potrebuje. So borne in cenene reči. Trdan je kupil voščenih sveč za votlino na Križni gori. Zakaj vso noč mora jo tamkaj goreti sveče. Votlina je odprta vso noč.

Krištof je bil vesel, ko so romarji odšli iz mesta. Zdaj gredo proti šentlovrencu.

»Tam ti pokažem nekaj smešnega,« ga je nagovarjal Kozma.

In pokazal mu je podobe judov na postajah s spačenimi obrazi. Pa Bogar je vstran obrnil oči. Taki so morilci. Končno je le spet pogledal tjakaj in mrzla groza mu je premrščila hrbet.

Čez Lepovče so se vzpenjali proti kriškemu gozdu. Po klancu gori se je vlekla pot. Bila je strma, zato tod niso molili. Dogodilo se je pač, da je kak romar padel in se nekoliko odtrkljal po rebri, bodisi da od trudnosti, bodisi da je vino, ki ga ni vaje, kakemu mladcu zaneslo noge. Toda ni bilo nobenkrat zares in je le dajalo priliko, da so se smejali in norčevali.

(Dalje prih.)

PO KATOLIŠKEM, KULTURNEM IN ŠPORTNEM SVETU

Katoliški prepoved na Francoskem. O katoliškem prepovedu na Francoskem je govoril pariški škof Roger Beaussart, eden izmed najboljših pomočnikov kardinala Verdiera. Izjavil je, da je ločitev cerkve od države povzročila na Francoskem velikansko katastrofo, morda celo večjo kot znamenita francoska revolucija ob koncu 18. stoletja. Zaradi ločitve cerkve od države je zadela francosko državo doba prepadanja, katoličanov je bilo na odločilnejših mestih vse manj in manj in zato je postajal tudi njihov vpliv v javnem življenju vse manjši in manjši. Nato pa je zopet prišla na Francosko doba verske obnove. Da so odvzeli Cerkvi vse premoženje, je imelo poleg slabih tudi to dobro lastnost, da se je duhovništvo povsem posvetilo samo verskemu življenju svojih vernikov. Ta katoliški prepoved je najbolje predrl pri izobražencih. Znano je, da so najboljši pesniki in pisatelji današnje Francoske katoliki, pa tudi tisti pisatelji, ki so bili daleč od katolicizma, so se vrnil. Dovolj je, če omenimo imena: Henrija Bergsona, Mauricea Blondela in Jackvesa Maritaina. — Teže pa je šlo z versko obnovo pri nižjih slojih. Pred 15. leti je bilo namreč delavstvo povsem oddaljeno od Cerkve. Po zaslugi kardinala Verdiera in pariških apostolov se je v zadnjem času tudi tu mnogo na bolje obrnilo. Katoliške delavske organizacije žosistov se tu mnogo priza-

devajo in med delavstvom dosegajo prav lepe uspehe. Zunanje znamenje tega verskega prepoveda je zidanje mnogih cerkva. Samo v pariški nadškofiji so jih v zadnjem času postavili 109, v vsej Franciji pa 400 novih cerkva. Posnemanja vredno!

Katoličani v Budimpešti. Pred svetovno vojno je bilo versko življenje v Budimpešti precej mrtvo. Po vojni pa se je stvar zelo popravila. Danes je v tem mestu 43 župnij, od katerih so jih ustanovili po vojni kar 24. Duhovnikov je tam 384, redovnikov 542, redovnic 1970, 62 katehetov na šolah in 180 laikov, ki pomagajo katehetom. Katolikov je v Budimpešti 650.000, to je 61%. V mestu je 22 moških in 76 ženskih samostanov.

Naša vlada podpira kulturo. Z novim finančnim zakonom, ki je stopil v veljavo s 1. aprilom tega leta, je dobil prosvetni minister pooblastilo, da sme najeti pri državni hipotekarni banki posojilo: za zgradbo deške klinike v Beogradu, za pravno fakulteto v Beogradu, za tehnično fakulteto v Beogradu, za ginekološko kliniko v Beogradu, za novo gimnazijo v Beogradu, za dermato-venerološko kliniko v Beogradu, za vseučiliško knjižnico in za tehniško fakulteto v Ljubljani, za ureditev akademskih menz v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Naš Stadion je po veliki prireditvi ob evharističnem kongresu l. 1935, dobil v areni

Stadion: Arena, v ozadju tribuna.

tekališče, kot je predpisano za velike mednarodne prireditve. Poleg tega so v areni 4 skakalnice in dva prostora za odbojko. Arena sama (prostor v tekališču) je lepo obrasla s travo in lahko sprejme do 3000 telovadcev za proste vaje. — Ze sedaj napravlja Stadion velik vtis na vse obiskovalce. Mogočno stebrišče ob glavnem vhodu takoj opozori tujca na Stadion. Ob vstopu pa je človek presečen nad čudovito podobo pred seboj. Namesto velikanskih betonskih konstrukcij, ki napravijo na človeka hladen vtis, vidiš povsod samo zelenje, en sam velik park — zamisel velikega mojstra arhitekta Plečnika. Ta slika bo ostala tudi pozneje, ko bodo dokončane terase za gledalce okoli arene. Brez bahavosti lahko trdimo, da je naš Stadion ne med največjimi, pač pa med najlepšimi v Evropi.

Na letošnjih mednarodnih tekmah v Ljubljani bo zelo napet boj za prva mesta ne samo v orodni telovadbi, temveč tudi v lahki atletiki. Naša fantovska organizacija ima že precejšnje število mlajših lahkoatletov, ki kot juniorji (starost pod 18 let!) zasedajo na raznih tekmah prva mesta. Med lahkoatleti seniorji (nad 18 let!) pa nam primanjkuje tekačev, zlasti na srednjih in dolgih progah. Če primerjamo naše rezultate z rezultati najboljših atletov češkoslovaškega Orla, bodo oni verjetno zasedli vsa prva mesta na srednjih in dolgih progah. Posebno se odlikuje njihov atlet Haluza s temile rezultati: 400 m 53,6 sek., 800 m 2:00,1 min., 1500 m 4:09,8 in 3000 m 9:37,5. Pri skokih bo hud boj za prva mesta; ob palici bo verjetno pripadlo Čehom (Hodovsky 340 cm), v daljavo nam (Klinar 650 cm), troskok Čehom (Hrstka 1304 cm), v višino skakata dva Čeha 170 cm. V metih utegnemo zasesti prva mesta pred Čehi. — V mednarodni konkurenci nas utegnejo seveda presenetiti v lahki atletiki tudi drugi narodi, čeprav so predvsem znani kot orodni telovadci.

Orodna telovadba in mladina. Pred nekako desetimi leti se je zdelo, da bo orodna telovadba polagoma zginita, ker se je dorašča-

joča nova generacija zanimala bolj za druge panoge v športu. Pri raznih prvenstvih v orodni telovadbi so bila v ospredju zmerom ista stara imena — manjkal je dotok svežih, mlajših sil. — V zadnjih letih pa opažamo povsod razveseljivo spremembo. V orodni telovadbi sami prevladujejo zmerom bolj prožni gibi (nihanje, kolebi, zamahi), ki zahtevajo poleg moči predvsem poguma in spretnosti, medtem ko so včasih prevladovali težni gibi, ki zahtevajo samo moč — zato se je tudi mladina uspešno lotila te prenovljene orodne telovadbe, in to z velikim uspehom. Posebno v Nemčiji se zelo opaža ta pojav. Olimpijski zmagovalci na orodju l. 1936. morajo že danes na raznih tekmovanjih prepuščati prva mesta mlajšim, pred dvema letoma še nepoznanim telovadcem. Tudi pri nas gre razvoj v ti smeri, kar je razveseljivo znamenje, saj to je najboljši dokaz mladostne sile naše organizacije.

Smučanje v vojski. Med svetovno vojno se je pokazala velika potreba, da bi znali vojaki smučati. Saj je v goratih predelih, kjer zapade več metrov snega, pozimi skoro nemo goče vsako premikanje brez smučí. Zato ni čudno, da vse države v svoji vojski pospešujejo smučanje in uvajajo posebne oddelke, ki so smučarsko opremljeni. Vojaštvo se tudi zmerom bolj udeležuje smučarskih tekmovanj. Znane so posebno patrolne tekme v teku in streljanju, kjer se ocenjuje celotno moštvo — kot pri orodni telovadbi vrste. Najbolj je pač razvito smučanje v švicarski vojski, kjer 50%, t. j. polovica vojakov, zna smučati in je tudi temu primerno opremljena. Nemška armada je letošnjo zimo priredila velike manevre v Bavarskih Alpah in na teh manevrih so ugotovili, da imajo premalo dobrih smučarjev. Verjetno je, da bodo v bližnji bodočnosti zlasti z avstrijskimi smučarji izpopolnili to vrzel. V Italiji in Franciji se je smučarski šport tako zelo dvignil v zadnjih letih predvsem zaradi močne vojaške podpore. Tudi pri nas so vojaški krogi smučanju zelo naklonjeni in je naša vojska na tem polju dosegla že lepe uspehe.

MED SLOVENSKIMI FANTI

FANTOVSKI ODSEK V CERKNICI

Po večletnem prisilnem odmoru smo tudi mi fantje iz obmejne Cerknice, Dolenje vasi, Dolenjena Jezera in drugih bližnjih okoliških krajev stopili na plan. V januarju leta 1937. smo na ustanovnem občnem zboru ustanovili

»Fantovski odsek« v Cerknici, včlanjen pri športnem klubu Planina v Ljubljani, in s tem pridobili pravico gojiti telovadbo in šport. Zanimali smo vaditi redovne in orodne vaje ter nove obvezne proste vaje za leto 1937.—1938.

Prvega avgusta 1937. smo priredili deka-

nijski tabor v Cerknici s sodelovanjem okoliških fantovskih odsekov in drugih prosvetnih društev. Dopoldne je bil veličasten sprevod po ulicah, ki se je zaključil s sv. mašo na trgu. Po sv. maši je bilo slavnostno zborovanje, na katerem sta govorila g. minister dr. Mika Krek in naš rojak g. Mirko Javornik, urednik »Slovenskega doma«. Zbrale so se velike množice ljudstva, saj je bilo pri zborovanju nad 4000 ljudi, ki so navdušeno vzklikale našemu kraljevskemu domu, našim ministrom, našemu vladiki pokojnemu nadškofu dr. A. B. Jegliču. Po litanijah je bila na »Žajfarjevem« vrtu lepo uspela telovadba fantovskih odsekov in dekliških krožkov iz naše dekanije. Tudi veliko fantov in deklet iz sosednjih dekanij je sodelovalo tako pri sprevodu, kakor tudi pri popoldanski javni telovadbi. Ta prireditev se je kljub dežju dobro končala in nam dala pobudo za novo delo.

Cez poletje smo se pridno udeleževali prireditve bratskih okoliških odsekov.

Dne 30. 9. 1937. smo se na ponovnem obnem zboru osamosvojili in pristopili k Zvezi fantovskih odsekov v Ljubljani. Novi odbor si je nadel nalogo dobiti nov prostor za telovadnico, ker nam stara telovadnica ni ustrezala niti najmanj higienskim predpisom, kakor tudi ni bila dosti velika. Tukajšnja hranilnica in posojilnica je spoznala naš težak položaj ter nam odstopila bivšo elektrarno, katero smo si sami preuredili v lepo svetlo telovadnico. Po novem letu smo se odločno lotili dela. Pristopilo je več novih članov, mladcev in naraščaja. Na fantovskih sestankih, ki jih imamo vsako nedeljo, predelavamo tvarino za prosvetne tekme. V novi telovadnici pa se večer za večerom pridno vadimo.

Dne 20. februarja smo priredili akademijo s sodelovanjem dekliškega krožka. Program je bil zelo pester in bogat. Člani so nastopili s simboličnimi vajami za leto 1937.-38., potem mladci »Pred šotorom«. Posebno dobro so se odrezali naraščajniki. Dekliški krožek je nastopil s štirimi točkami, ki so ble prav dobro izvedene. G. Mirko Javornik je imel govor, v katerem je orisal načrtano pot slovenskega fanta. Po akademiji je bila prosta zabava pri pogrtnjenih mizah. Akademija nam je dala velik moralni uspeh.

Veliko dela nas še čaka, tega se prav dobro zavedamo, zato smo se takoj po akademiji prijeti dela z vso dobro voljo. Pred nami so okrožne tekme, veliki mladinski mednarodni tabor v Ljubljani. Veliko mislimo tudi na vse pošteno misleče fante in mladino,

da jo, kolikor je še ni, pritegnemo v svoje vrste.

Prav je, da ne nehamo poudarjati v naših vrstah gesla: vsi za enega, eden za vse; le tako nam je pričakovati boljše bodočnosti. Z močno disciplino, s trdnim prepričanjem, da smo zmožni živeti, hočemo premagati vse ovire, ki nam prihajajo na pot. Fantje, le naprej, le naprej!

Bog živi.

Turšič Ivan.

FANTOVSKI ODESEK Z JEŽICE

Ježenci hočemo zopet spregovoriti nekaj besedi vsem fantom naše domovine, posebno onim, ki se ogrevajo okoli našega Kresa. Naša Ježica in z njo tudi Fantovski odsek, ki stoji na periferiji slovenske prestolice, je tako tesno povezana z vsakdanjim mestnim življenjem, je močno izpostavljena raznim zapeljivcem, ki hočejo odtujiti vse dobro misleče fante našim načelom in idealom. Naš odsek pa je šel kljub temu korajžno na delo, zbral vse dobre fante v župniji in jih vklju-

čil v falango katoliških prosvetarjev ter si tako skupno na sestankih utira pot v boljšo bodočnost našega odseka, naše Ježice in sploh vsega slovenskega ljudstva.

Naše življenje v odseku gre v dve strani: v prosvetnovzgojno in tehnično plat. Kljub raznim pripravam za akademije ali igre, pri katerih članstvo sodeluje, imamo redno tedenske sestanke, na katerih obravnavamo vsa sodobna vprašanja, predvsem pa snov za tekme, ki je za nas v tem trenutku najbolj važna. Imeli smo tudi okrožni fantovski sestanek, na katerem je govoril ing. Sodja o slovenstvu. Poleg sestankov pa imamo redno tudi tedensko telovadbo, katero poseča okrog 15 rednih telovadcev. Imamo tudi obvezno mesečno obhajilo za vse člane odseka.

Prišla je pomlad in z njo tudi lepi dnevi. Zato je povsem razumljivo, da se vsak želi otresti zakajenih sten in odleteti ven v naravo, na sveži zrak, pod svobodno sonce. Tako je tudi naš odsek začel misliti na naj-

nujnejšo zahtevo svojih članov — na letno telovadišče. Posrečilo se nam je dobiti od g. župnika del njegovega vrta, katerega prav zdaj preurejamo v letno telovadišče. Tako bo tudi nam omogočeno, da se bomo lahko s tečjo vremo in resnostjo pripravili za naš mladinski tabor na Stadionu.

Za praznik sv. Jožefa pa smo se kar najlepše pripravili. Organizirali smo tridnevne duhovne vaje za moške in fante. Na praznik pa smo skupno pristopili k mizi Gospodovi. Kot slavnostni zaključek je bila akademija, na kateri je sodeloval tudi Dekliški krožek. To je bil najlepši dan naše organizirane mladine. Ta akademija je imela kar dvojni pomen. Prvič je bila slovesni zaključek tridnevne duhovne obnove in verske poglobitve. Saj je sv. Jožef naš fantovski praznik. Drugič pa je bila ta akademija posvečena fantom rekrutom, ki 9. aprila odhajajo k vojakom in tako zapuščajo za daljšo dobo naš fantovski odsek.

Preds. govor na akademiji:

Fantovski odsek katoliške prosvete na Jezici, v katerem se izobražujejo in vzgajajo naši fantje, bodoči nosilci in oblikovalci vsega ježenskega farnega občestva v odločne in zavedne katoliške moške, je letos postal samostojna organizacija, s čimer mu je zagotovljen nadaljni razvoj in rast v popolnost. Dolga leta smo čakali, da je iz razvalin, ki so jih povzročili črni časi preteklih let, zletel prerojen v svobodo. V trpljenju očiščene in preizkušene so zaživele naše organizacije polno življenje. Našim razdrapanim družinam vrniti zopet Boga in Marijo z mogočnimi nastopi, postaviti trden branik proti komunizmu in boljševizmu, dvigniti slovensko narodno zavest in skrbeti za našo kri izven meja: za te vzvišene ideale je treba vzgajati falango hrabrih in neustrašenih borcev, ki bodo pripravljene izpovedati svoja katoliška načela povsod: v politiki, gospodarstvu, kulturi in sploh v vsem javnem življenju. Pri tem delu nas vodi zgled naših velikih moških, ki so dali narodu vse, kar so imeli — še svoje življenje.

Tudi mi se ne strašimo dela, mladi smo in naša srca polna svetega upanja in žive vere, da bomo uspeli. Poleg močne volje, ki nas druži, in složnega dela potrebujemo tudi moralne podpore vse naše katoliške javnosti.

Današnja akademija je pa še prav posebno pomembna iz dveh vzrokov. Prvič je to dan naše duhovne obnove in verske poglobitve. Sv. Jožef je naš društveni zaščitnik. Praznik sv. Jožefa nam zato daje priliko, da se zberemo okrog velikega rednika Kristusovega,

ki je skrbno čuval nad božjim Detetom, in ga poprosimo, da čuva tudi našo organizacijo, posebno nad mladino, ki se zbira v nji, da se bomo resnično čutili kot ena družina. To se mi zdi važno poudariti posebno na današnji dan, ko se poslavljamo od fantov-vojakov, ki odhajajo od nas.

Bilo je 8. decembra l. 1929., ko je takratna priljubljena mladinska organizacija priredila svojo zadnjo poslovilno akademijo. Ni bila poslovilna akademija za fante vojake, pač pa se je poslavljala tudi sama organizacija. Živo se spominjam, ko je takratni govornik rekel nekako takole: Prišel bo dan, ko se bomo lahko zopet zbirali, ko bomo zopet lahko prirejali svoje akademije in telovadne nastope. Res je, zgodilo se je tako. Danes vstajamo k novemu življenju. V bolj polno življenje. In tako nas vidite danes zopet prvič kot nastopajočo samostojno organizacijo. Da sledimo zgledu našega prednika, obnavljamo to tradicionalno akademijo.

Naša akademija je tako pomladni cvet, ki se prav v teh dneh odpira in razcveta. Tudi naša akademija bodi cvet v rast in življenje vseh, ki bodo še sledile. Pomlad se razcvita. Tudi naš odsek je pognal cvetove, ki naj dajo sad kralju in domovini.

»Kot mladi fantje iz zdrave strani gorate gredo na južne kraje, med brate ...«

pravi pesem, ki se bo skoro uresničila nad mnogimi fanti. Bratje, prišel bo 9. april, ko boste morali zapustiti svoj rojstni kraj. Prvič zapuščate svoje drage domače, znance in prijatelje, in odhajate v južne kraje, da odrajtate kralju, kar je njegovega, da se izurite za junaške borbe domovine. Težka je ločitev od doma in vojaščina je huda preizkušnja za fanta. Za vse vas bo to dobra šola. Tam se vsakdo navadi discipline. Vojaščina je prehodna doba fantovstva. Preden gre fant k vojakom, je takorekoč še otrok. Ko pa pride domov, je pa že mož. Tam premisliš dosedanje življenje, napraviš načrt za bodoče. Zato, fantje, le pogum, brez strahu stopite v vrste borcev za domovino. Sprejmite odločno in fantovsko nase breme vojaškega stanu, da boste možje, popolni možje, ki znajo braniti in delati, kakor zahtevata naša čast in ponos. Imejte za zgled naše očete, ko so bili v vihrji svetovne vojne, gledali smrti v oči, zmrzovali v snegu in dežju, tonili v blatu, pa so junaško prestali.

Bratje, na jug greste. Iz Zlatorogovega kraljestva greste v gore balkanske. Trojnega ne pozabite nikdar: Svoje vere se nikdar ne sramujte, vaše načelo mora biti: katolik si in katolik ostaneš. Dejaven kato-

lik sleherno uro in sleherno priliko. Odločen, pošten in odkrit. S svojim življenjem moraš izpričevati, kaj si, in spoštovati bodo tebe in tvoje navade. Drugo: zavedaj se kulture, kateri pripadaš. Z vsakim človekom bodi človek kulture in srca. Nikogar ne preziraj, nikogar ne smeš! Skušaj vse razumeti in vse objeti z močjo svoje misli. In tretje: nikdar ne pozabi in nikdar ne zataji, da si sin slovenske matere in slovenske krvi!

Dragi fantje! Bog naj bo z vami, vzemite s seboj veliko mero potrpežljivosti in poguma, vzemite zakladnico spominov na lepe čase, ki smo jih skupaj preživeli, potrpežljivo prenašajte vse težave v upanju, da bo kmalu minulo in da se potem zopet snidemo veseli in zdravi v tem domu.

Bratje, ostanite zvesti materi, narodu in domu!

Bog živi!
Škerl Vinko.

NOVE KNJIGE

Ivan Čampa, Iz belih noči. Ljubljana 1938. Slovenci smo pretekli mesec dobili lično zbirko novih lirskih pesmi, ki jo je izdal naš marljivi in že večletni sotrudnik pri Kresu — **Ivan Čampa**, ki je v našem listu večkrat pisal pesmi pod imenom **Vane Betkin**. Zdaj se je ta fant — dijak osmošolec — skorajžil in sam izdal prvo svojo zbirko pesmi, ki so bile deloma že objavljene v Mentorju, Kresu, Mladiki, deloma pa še nikjer. V čast si lahko šteje Kres, da je iz kroga njegovih sotrudnikov vstal nov slovenski pesnik.

Pet in dvajset pesmi je zbral Čampa v svoji prvi zbirki. Kaj nam je zapel? Kaj nam je lepega in dobrega povedal? — Eno je gotovo: njegove pesmi so pesmi mladega fanta. S tem smo povedali skoro vse: da so pesmi začetniške, da že govore o pesniku, ki pa se še le izobrazuje in še le raste, da so še nestalne, ne toliko v izrazu, ki je nenavadno lep, krepak in klen, kolikor bolj v misli in dejanjih. Ene napake ne moremo in ne smemo zamočati: da so preveč pesimistične — kar polovica iz vse zbirke je taka. Že v uvodu pravi (motto) pesnik:

»zato nihče me nima rad,
nihče mi noče biti brat.«

(V pesmi Zakaj na str. 19. zopet podobno: »nihče me ne razume...«)

In nato v polovici pesmi srečamo temo in obup in žalostno nebo in strup in črno jamo. Ali res danes ta dan mladi fant ne vidi nič veselega v življenju, da se čuti tako samega? Kaj pa, če je temu kriva neka malce preveč podčrtana osebnost, individualnost, ki jo prav podobno najdemo že pri pesniku Župančiču, saj pravi naš pesnik med drugimi v pesmi Pastir str. 20:

»Moja čreda je tako velika,
da je ti ne boš nikdar prešela,
in skrivnosti, ki me v daljo vabi,
nikdar, nikdar ne došla.«

In v pesmi »Ti in jaz« zopet pravi:

»ti si le dobra deklica, a jaz poet,
ki preko tebe hrepeni po luči.«

Saj razumemo to tragiko pesniškega poklica, ki je o nji pel že naš veliki pesnik Prešeren. Toda v Čampovem primeru se nam vendarle zdi, da te tragike še ni bilo, da je potemtakem le malce preveč po Župančičevem zanosnem Čez plan zapel to ali ono pesem v zbirki, ne da bi jo bil res že doživel kot tragiko svojega — še tako mladega življenja. In še v mišljenju ga je tu pa tam potegnil naš največji pesnik tako zvane moderne za seboj, saj je n. pr. v pesmi Pieta le preveč očitno, da je blizu Župančičevi Ob Kvarneru...

Tako nam o pesimizmu priča tudi pesem Tako lepo hoditi je. Ta pesimizem pa je vse drugačne vrste kot zgoraj omenjeni, ta je nam vse bližji, vse bolj človeški, lepši, ker je altruističen, kajti v ti pesmi šteje sebi za greh, »zdaj srečen biti,« ker ve, da je danes ta dan mnogo ljudi, ki jim je že davno umrl smeh v očeh. Je že tak čas, da nam je socialna pesem bliže in bolj všeč kot preveč poudarjena osebnostna pesem!

Le tu pa tam zadenemo v zbirki na slajšo, veselejšo in poskočnejšo pesem, zlasti, če so to zunanje prigodnice ob radostnem in veselem cerkvenem prazniku ali veselem letnem času, n. pr. v Božični meditaciji, kjer vendarle govori o ljubezni in belem templju, in v Pomladi. Semkaj štejem tudi pesem v srednji skupini Iz belih noči, ki ima enak naslov in je prav gotovo zaradi veselega življenjskega optimizma po mojem mnenju najboljša v vsi zbirki.

Prav lepe, resnično doživete in za življenjsko optimističnimi najboljše so Čampove pesmi iz narave: Čebela, in nekatere ljubezenske pesmi (Album).

Posebne vrste pesmi v zbirki so končno tište, ki v njih mladi pesnik opeva današnji razrvani čas. Dobro ga označi, a zdi se mi, da je ostal le preveč pri vrhu, da bi moral globlje in silneje zajeti ta naš »presneti čas«.

sicer je pesem le preveč podobna, recimo — kakemu članku v Kresu. A pesem mora biti vse več! Tako nedodelana, nedograjena se mi zdi n. pr. kolektivna pesem V zavodu, kjer bi vendarle moral globlje zajeti težo življenja, ki ga živi današnji študirajoči mladenci.

Čampa se je s to svojo prvo zbirko uvrstil med slovenske lirike. Res je, da je izdal vse svoje najlepše in najboljše pesmi, pa jih je v zbirki vendarle premalo. Morda bi bilo bolje, še malo počakati, da bi se jih nabralo še več. Pesmi so tudi še kolikor toliko začetniške, a vsak začetek je težak. Korajžno po poti naprej v rast in dvig! Ko bomo dobili v oceno drugo zbirko, bo gotovo marsikatera grajalna beseda že odpadla. Kres je zbirke še posebej vesel, ker je delo našega sotrudnika. Zato jo našim čitateljem in vsem slovenskim fantom prav toplo priporočamo. Stane vezana 18 din, broširana 13 din, za dijake pa 15 din, oziroma 10 din. Naroča se v Misijonski tiskarni v Domžalah, kjer se tiska tudi Kres, dobi se pa tudi po knjigarnah in pri pesniku v Ljubljani, Jegličeva 10.

F. S. Finžgar, Sedem postnih slik. Postni govori. V zbirki Studenci žive vode II. Izdala in založila Družba sv. Mohorja v Celju.

1938. Naš pisatelj in pridigar F. S. Finžgar je za postni čas napisal sedem lepih slik za verska razmišljanja. Sam pravi v uvodu, da so razmišljanja, ne pridige. Razmišljanja iz dni Kristusovega trpljenja pred 1903. leti v Jeruzalemu in na Golgoti. Od takrat »se je sicer mnogo spremenilo, a človek je ostal človek, spremenila se ni božja resnica in ni se zmanjšala božja ljubezen — milost odrešenja.« Namen teh objavljenih razmišljanj vidi pisatelj sam v tem, da bi pokazala, da je olajšanje sedanjih stisk in bede edino le Kristus, ki je Pot, Resnica in Življenje. V teh sedmih razmišljanjih govori pisatelj o postu in Judežu, o družbi in Petru, o Pilatu in dvomu, o Kristusu in množici, o ženah in Kristusu s križem, o dveh razbojnikih in o smrti in sodbi. Sama aktualna vprašanja v našem razvrzanem času. Za Vas, fantje, je zlasti pomembno drugo poglavje, kjer govori pisatelj o vplivu družbe na mladega človeka, zlasti o nevarnostih, ki mu danes ta dan v družbi groze. Čeprav so to postna razmišljanja, jih bomo vendarle vsak čas brali, ne le 40 dni v letu. Knjižico toplo priporočamo vsem katoliškim slovenskim fantom, saj stane vez. izvod samo 15 din, broš. pa 9 din (za neude pa 20, oz. 12 din).

F. J.

Urednikovi pomenki

S. J., Maribor. Poslal si mi 8 pesmi, od katerih so 4 dobre, 4 pa ne ustrezajo zahtevam dobre in lepe pesmi. Kakor vidiš, sem dve od dobrih pesmi že priobčil v ti številki, dve pa prideta v prihodnji na vrsto. Treba jih je bilo precej oblikovno izboljšati. Opazil sem, da si zelo rad predolgovezen, kar škoduje jedrnatemu izrazu, ki ga moraš upoštevati v vsaki pesmi. Zlasti se moraš ogibati nepotrebnega ponavljanja, kajti to kvari klenost izraza.

Povsem neporabne za tisk pa so pesmi: Družina, Zakaj, Pomlad in Delavčeva. Pesem Družina je slaba, ker je v nji le prevsakdanji motiv, nekako prazna je ta tvoja slika družine, kar pa je glavno: nič pesniške poante ni v nji. V pesmi Zakaj se pa nikakor ne moremo strinjati s Teboj, ker v nji le preveč obtožuješ umetnost in filozofijo. Zdi se mi, da so za take obtožbe pač poklicani drugi ljudje, ne pa taki, ki se sami poskušajo v pesmih. Takole Ti povem: ne kličimo kazni na tiste, ki morda res s svojimi umetniškimi deli škodujejo dobri stvari, ampak bolje in vsekakor bolj človeško je, če sami skušamo pomagati in tak škodljiv vpliv odstraniti z boljšim delom in tudi moralno in etično z

boljšimi umetniškimi prispevki, pa bo svet tudi v ti panogi življenja spoznal Boga! Najslabša pa je pesem Delavčeva, kajti v nji si nanizal povsem nemogoče verze in rime, za katerimi si se očitno kar lovil. Obenem pa ni kar nič pesniško, če rabiš pri tem, ko iščeš rimo, takele izraze, kakor so n. pr.: žulim — tulim — bulim... Za take izraze pač v lepi pesmi ni mesta! Pesem Pomlad je pa premalo enotna in predstavlja povsem nezaključeno misel. Prosim Te, pošlji mi svoj popolen naslov, da bom vedel, s kom imam opravka, popravi, kot sem Ti svetoval, pa kmalu še kaj pošlji!

F. Z. Nova štifta. Tvoj prispevek bi moral sicer biti še boljši, a sem ga vendarle popravljenega in opiljenega priobčil, kot vidiš. Ogibaj se v bodoče zlasti prevelikega poučevanja v sicer kar lepem leposlovnem sestavku. Poučevanje namreč spada bolj v načelne članke kakor pa v leposlovno prozo! Še kaj se oglasi in pošlji!

Vsem fantom! Nekam zamrli ste zopet s svojimi poročili iz posameznih odsekov in okrožij. Le kar marljivo pišite, da bo Kres še vse bolj Vaš, kot je že!

»Le tega otroka, o Bog, mi obvari,
ki tukaj na bregu igra,
bogato z modrostjo ga svojo obdari,
mu vsadi jo v sredo srcá.
Globoka je voda in spolzka je pot:
Ti váruj ga zmot in zablod,
nad njim razpni svojo mogočno roko
in vodi ga v sveto nebo!

Če materi kdaj je srce krvaveče,
ker sin ji povzroča skrbi,
pri vratih mu v sobo zakliče ljubeče
in vedno odgovor dobi.
In ko je od doma njen ljubljeni sin,
spet ve, da Bog vedno je z njim;
sam Jezus ga milostno vodi tako,
da nikdar zablodil ne bo.«

(Dalje prihodnjič.)

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

r. z. z neom. z. - Ljubljana, Miklošičeva c. 6,
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše.

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas
razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpove-
di do 5%.

Domača slovenska zavarovalnica je **VZAJEMNA ZAVAROVALNICA** v Ljubljani

v last. palači ob Miklošičevi in Masarykovi c.
Telefon 25-21 in 25.22.

PODRUŽNICE IN GLAVNA ZASTOPSTVA:

Celje, Maribor, Zagreb, Split, Sarajevo, Beograd.

KRAJEVNI ZASTOPNIKI

v vseh večjih krajih v Jugoslaviji in vseh župnijah v Slo-
veniji. Proračuni in informacije brezplačno in brezobvezno.

Otrokom

ZA BIRMO IN PRVO OBHAJLO

15-

45300-2204

Za lepo vreme najcenejši in najpripravnější platnani otroški čevljički s gumijastim podplatom. Št. 27-34; Din 19.-; št. 35-42; Din 25.-; moški Din 29.-; izdelujemo jih tudi v beli, sivi in drap barvi.

19-

49421-6608

Otroški gumijasti čevljički na saponko, praktični za dolgo pot v šolo. Vel. 27-30; Din 25.-, 31-34; Din 29.-; čenaki Din 35.-

39-

2850-63605

Šolo priljubljeni otroški čevljiček iz finega laka s saponko in trpežnim usnjatim podplatom od št. 24-28 Din 49.-, od 27-30 Din 59.-, od št. 31-34 Din 69.-

39-

2460-43600

Šolo lepi in ukusni otroški čevljički iz dobrega boksa različnih barv ali iz laka v kombinaciji s sivim boksom. Od št. 23-26 Din 49.-

45-

2961-43894

Prilnim otrokom za pomlad so najboljše darilo sandali, lepo okrašeni s saponko preko nartu. Od št. 27-30 Din 49.-, št. 31-34 Din 59.-, 35-38 Din 69.-

45-

3223-48309

Doraščajoči mladini za šolo in sport so najprimernejši polčevlji iz močnega usnja s nepremotljivim gumijastim podplatom. Od št. 31 do 34 Din 49.-, od št. 35 do 38 Din 59.-

45-

2781-63802

Najboljša otroška obutev za pomlad so zračni sandali iz močnega usnja s usnjatim podplatom. Št. 27-30 Din 49.-, št. 31-34 Din 59.-, št. 35-38 Din 79.-. Moški 99.-

49-

2151-73613

Za Vaše malčke fini in lahki čevljički rjave barve s okusnim okrasom in saponko preko nartu. Št. 27-30 Din 59.-, št. 31-34 Din 69.-

59-

2861-63665

Lepi otroški lakasti polčevljički s okrašenim jezikom preko nartu. Št. 27-30 Din 69.-, št. 31-34 Din 79.-

59-

2831-63600

Otroški fleksibilni lakasti čevljički na vezalke s usnjatim podplatom. Št. 27-30 Din 69.-, št. 31-34 Din 79.-

69-

6623-44600

Okusni in trpežni čevljički za dečke izdelani iz močnega boksa s usnjatim podplatom in usnjato peto. Št. 31-34 Din 79.-, št. 35-38 Din 89.-

Rata